

Γράφει ο Πέτρος Νομικός

Υπάρχει ένα είδος αριστεράς, που η εργατική επανάσταση δεν το αφορά. Η ιστορία όμως της αριστεράς και οι περιοδικές εξεγερτικές διαθέσεις των μαζών το αναγκάζουν να τοποθετηθεί ή καλύτερα να οριοθετηθεί απέναντι στην επανάσταση. Κατά ένα τρόπο το κάνει όμως αντίστροφα: αντί να οριοθετηθεί, οριοθετεί την επανάσταση ξαποστέλνοντάς την ως ένα ενδεχόμενο του απροσδιορίστου μακρινού μέλλοντος και πάντως όχι ζήτημα της τρέχουσας πολιτικής πρακτικής. Αμυδρό έως απευκταίο ενδεχόμενο ή απλώς τελικός σκοπός από τον οποίο θα μας χωρίζουν πάντοτε άπειρα «στάδια»· το παράδοξο του Ζήνωνα^[1] μεταφερμένο στην πολιτική. Η πρακτική και η μαστοριά αυτής της αριστεράς είναι η συλλογή ψήφων για τις επόμενες κάθε φορά εκλογές, είτε για να μπει στη Βουλή είτε για να αυγατίσει την κοινοβουλευτική της ομάδα κι ενδεχομένως να κυβερνήσει, μεταρρυθμίζοντας το κράτος υπέρ της εργατικής τάξης. Αριστερή ρεαλπολιτική θα έλεγε κανείς.

Για όσους, όπως το ΚΚΕ, επιμένουν σε μια ρητορική επανάστασης την φαντάζονται ως μια αποθέωση του συνδικαλιστικού αγώνα. Το κόμμα κερδίζει κοινοβουλευτική πλειοψηφία, σχηματίζει κυβέρνηση και αρχίζει τα «φιλολαϊκά» μέτρα. Η αστική τάξη αντιδρά, αλλά ο «λαός» είναι ήδη εκστασιασμένος με τα μέτρα και, αποφασισμένος να υπερασπιστεί την κυβέρνησή «του», συσπειρώνεται στα σωματεία που ελέγχει το κόμμα, το οποίο και τα διευθύνει κεντρικά δίνοντάς τους τις κατάλληλες εντολές ώστε να υποστηρίξουν την κυβέρνησή του. Στο τέλος της διαδικασίας θα έχουμε σοσιαλισμό κι όλα τα τζάμια άθικτα.

Αυτό το μοτίβο, ο λαός επεμβαίνει υπέρ της «αριστερής κυβέρνησης», είναι βέβαια κοινό σε όλη τη μεταρρυθμιστική αριστερά, που εκτείνεται από τις παρυφές της σοσιαλδημοκρατίας, το ΜέΡΑ25 το κουφάρι της ΛΑΕ και το ΚΚΕ, μέχρι τις παρυφές της αντικαπιταλιστικής αριστεράς.

Αν όμως η επανάσταση είναι «ανεπίκαιρη και μη αναγκαία», με τι άλλο θα μπορούσε άμεσα να καταπιαστεί προγραμματικά αυτό το είδος της αριστεράς, παρεκτός με την βελτίωση της θέσης της εργατικής τάξης; Τι πιο φυσικό, αφού η αριστερά έχει ούτως ή άλλως έναν καταγωγικό προσανατολισμό δράσης στα συνδικάτα. Έχοντας ωστόσο παραιτηθεί από την ανατροπή του καπιταλισμού, η μεταρρυθμιστική αριστερά δεν βρίσκει άλλο πολιτικό ρόλο από τη διαχείρισή του, προς όφελος υποτίθεται της εργατικής υπόθεσης. Γίνεται μια πολιτικά διαχειριστική αριστερά.

Ο Μαρξ είχε ωστόσο δίκιο: το καπιταλιστικό κράτος είναι πράγματι το Διοικητικό Συμβούλιο της αστικής τάξης και είναι αδύνατον, ως τέτοιο, να στραφεί ενάντια στην τάξη που εκπροσωπεί, ακόμα κι αν η κυβέρνηση προέρχεται από την όποια αριστερή κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Η κυβέρνηση δεν ελέγχει την οικονομία ούτε την ταξική πάλη· δεν ελέγχει απολύτως ούτε καν τον κρατικό μηχανισμό του οποίου προΐσταται. Αν τυπικά ελέγχει κάτι, όσο τέλος πάντων το ελέγχει, αυτό είναι τα κρατικά ταμεία.

Η ιδέα της διαχειριστικής αριστεράς είναι λοιπόν απλή. Αφού η εργατική τάξη δεν είναι αρκετά ώριμη για να πάρει τις τύχες της στα δικά της χέρια, είναι πάντως αρκετά ώριμη για να ψηφίσει μια αριστερή κυβέρνηση. Μια τέτοια κυβέρνηση, λέει ο διαχειριστικός μύθος, μπορεί να χτυπήσει την εισοδηματική ανισότητα, στην οποία και μόνη αναγνωρίζει η διαχειριστική αριστερά την ταξική καταπίεση, συνδυάζοντας τις δυνατότητες που της προσφέρει ο έλεγχος του κρατικού ταμείου και η κοινοβουλευτική δυνατότητα για μια κατάλληλη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος προκειμένου να αναδιανείμει το εισόδημα: Τιμά το Μαρξ υποκλινόμενη μπροστά στο είδωλο του Κέινς.

Αφορμή και σημείο αναφοράς του παρόντος κειμένου είναι ένα πρόσφατο άρθρο που απηχεί τις θέσεις της διαχειριστικής αριστεράς όπως εύγλωττα δηλώνει ο τίτλος του[2]. Ο αρθρογράφος, Χρήστος Καψάλης, χρησιμοποιεί μια ενδιαφέρουσα αντιπαραβολή μεταξύ ενός υπαλλήλου μιας επιχείρησης – η ΤΕΡΝΑ είναι ένα από τα παραδείγματά του – με ετήσιο μισθό 22.000€ προ φόρων και ενός μετόχου της που κατέχει μόλις το 0,17% της επιχείρησης και εισπράττει μέρισμα 73.200€· αμφότεροι πληρώνουν φόρο 3.660€. Εάν ο τίτλος δεν αρκεί για να κατανοηθεί η προοπτική του αρθρογράφου, αυτή διατυπώνεται σαφώς στο σώμα του άρθρου:

«Γιατί να φορολογείται η εργασία τόσο πολύ και η διανομή κερδών τόσο λίγο; Γιατί πρέπει ένας εργαζόμενος με ετήσιο εισόδημα 22.000 ευρώ να πληρώνει ίδιο φόρο με έναν μέτοχο με κέρδη 73.000 ευρώ; Γιατί η φορολογία τιμωρεί τον εργαζόμενο (και ειδικά τον μισθωτό) και επιβραβεύει τον εισοδηματία; Γιατί φτάσαμε να προπηλακίζεται η οποιαδήποτε συζήτηση για μια κάποια αποκατάσταση της φορολογικής αδικίας;»

Η φορολογική αδικία λοιπόν είναι το ζήτημα, μια φράση γραμμένη ψηλά στα λάβαρα της διαχειριστικής αριστεράς. Ας μην ξεχνάμε ότι η άρση των αδικιών ήταν επίσης το κεντρικό πολιτικό μήνυμα ακόμα και του, εδώ και χρόνια, μνημονιακού ΣΥΡΙΖΑ στις τελευταίες εκλογές. Η επίκληση άλλωστε μιας αδικίας γοήτευε πάντα τα ακροατήρια.

Η μείωση της φορολογίας στην κατανάλωση και στους μισθούς είναι προφανώς ένα καθόλα λογικό και θεμιτό οικονομικό αίτημα για τα συνδικάτα. Μείωση της φορολογίας σημαίνει μεγαλύτερο πραγματικό μισθό, ενώ το γεγονός ότι είναι ένα γενικό και όχι κλαδικό αίτημα, με θεσμικό χαρακτήρα, του δίνει και μια πολιτική διάσταση· αλλά μέχρι εκεί. Πράγματι, παρότι φορολογικά ζητήματα έχουν προκαλέσει εξεγέρσεις, όπως η ανατίμηση των καυσίμων στη Γαλλία των κίτρινων γιλέκων ή η ανατίμηση των κομίστρων στις μαζικές συγκοινωνίες της Βραζιλίας, δεν μπορεί κανείς να μην παρατηρήσει τρία πράγματα.

Πρώτον, ότι τέτοιου είδους ζητήματα άναψαν τη θρυαλλίδα της εξέγερσης, όχι ως καθαυτά φορολογικά ζητήματα, αλλά ως απότομη απομείωση του πραγματικού μισθού.

Δεύτερον, όπου λειτούργησαν έτσι, το έκαναν πριν ωριμάσουν ως αιτήματα, πριν δηλαδή εμπλακούν στα γρανάζια των συνδικαλιστικών γραφειοκρατιών ή σε εκείνα της κομματικής εκλογικής λογιστικής.

Η τρίτη τέλος παρατήρηση είναι πως τα πολιτικά καύσιμα που τέτοια αιτήματα μπορούν να προσφέρουν είναι όπως και ο πολιτικός τους χαρακτήρας: περιορισμένα.

Ύστερα από την αρχική ώθηση που μπορούν να δώσουν, θα χρησιμεύσουν πλέον μόνο αν ξεπεραστούν, μόνο αν παραχωρήσουν τη θέση τους ως προμετωπίδα των αγώνων σε εκείνα τα ευρύτερα πολιτικά αιτήματα, που θα συγκροτούσαν ένα συνεκτικό εργατικό πολιτικό πρόγραμμα.

Το πρόβλημα λοιπόν αρχίζει από τη στιγμή, που ένα κόμμα (πραγματικής ή φανταστικής) εργατικής αναφοράς, κρύβει την προγραμματική του ένδεια κάτω από την αναγόρευση ενός

τέτοιου οικονομικού – συνδικαλιστικού αιτήματος, σε πολιτικό του πρόταγμα, το οποίο υποτίθεται ότι θα ενέπνεε τους αδικημένους αυτού του κόσμου.

Το ότι αυτή η αναγόρευση αποτελεί όντως πρόβλημα, βρίσκεται βέβαια έξω από τη λογική της διαχειριστικής αριστεράς. Στη δική της λογική, είναι πασιφανές ότι ένα εκλογικό πρόγραμμα που περιστρέφεται γύρω από τη φορολογία θα μπορούσε να είναι «μια κάποια λύσις», μπροστά στην εκλογικά θριαμβεύουσα δεξιά, μια αν μη τι άλλο, ρεαλιστική πολιτική πρόταση, που δεν φαντάζει ρεαλιστική, παρά μόνο γιατί έχει τη ρεαλιστική της «παρειάν αναισθητον εις τους κολάφους» της προ ημερών ακόμα παταγώδους εκλογικής της αποτυχίας! Πραγματικά χαλκέντερος ρεαλισμός...

Το πόσο ρεαλιστική είναι πράγματι αυτή η πολιτική, θα εξετάσουμε στη συνέχεια. Θα ακολουθήσουμε την προσέγγιση του αρθρογράφου μας, συγκρίνοντας την ΤΕΡΝΑ, έναν υπάλληλό της κι έναν ραντιέρη μικρομέτοχο της εταιρείας. Ένας μισθωτός των 22.000€ ετησίως, ένας μικροαστός μέτοχος κατά το 0,17% της ΤΕΡΝΑ και η ίδια η ΤΕΡΝΑ.

Οι υπολογισμοί μας δεν διεκδικούν δάφνες ακριβείας, αλλά μπορούν νομίζουμε να δώσουν μια αρκετά διαφωτιστική εικόνα. Στα παρακάτω χρησιμοποιούμε τους κλασσικούς ορισμούς για το ποσοστό κέρδους r , $r = s/c + v_0$ και το ποσοστό εκμετάλλευσης e , $e = s/v_\pi$ όπου για μια παραγωγική περίοδο, s είναι η παραγόμενη υπεραξία, v_0 το μεταβλητό κεφάλαιο (προκαταβληθέντες μισθοί προ φόρων), c το σταθερό κεφάλαιο (κεφαλαιουχικά αγαθά που καταναλώθηκαν την συγκεκριμένη παραγωγική περίοδο) και v_π οι «πραγματικοί» μισθοί μετά την κάθε είδους φορολόγηση[3]. Υπολογίζουμε τις ασφαλιστικές εισφορές του εργαζομένου και εργοδότη 13,87% και 22,31% του μικτού μισθού αντιστοίχως[4].

Επιπλέον, θα υποθέσουμε ότι ο όμιλος ΤΕΡΝΑ βρίσκεται ακριβώς στο μέσο ποσοστό κέρδους του ελληνικού καπιταλιστικού σχηματισμού και θα ταυτίσουμε επομένως την παραγόμενη υπεραξία με τα ετήσια κέρδη του ομίλου όπως καταγράφονται στην οικονομική του έκθεση[5]. Για το ποσοστό κέρδους που θα χρειαστούμε στους υπολογισμούς θα προσφύγουμε στα εμπειρικά δεδομένα της ομάδας του [Deepankur Basu](#) του πανεπιστημίου Massachusetts Amherst η οποία εκπόνησε το επόμενο διάγραμμα. Από αυτό προκύπτει ότι για το 2020 το μέσο ποσοστό κέρδους για την Ελλάδα ήταν περίπου 6,4% το οποίο και θα χρησιμοποιήσουμε ελλείψει πιο πρόσφατων στοιχείων.

Διάγραμμα 1: Ετήσιο ποσοστό κέρδους στην Ελλάδα

Χρησιμοποιούμε τέλος οικονομικά στοιχεία του ομίλου ΤΕΡΝΑ, όπως τα δημοσίευσε, αλλά δεν τον περιγράφουμε. Για τις ανάγκες του κειμένου μας θα κάνουμε κάποιες παραδοχές είτε από έλλειψη δεδομένων είτε για απλότητα. Επομένως εφεξής, όπου γράφουμε ΤΕΡΝΑ, πρέπει να διαβαστεί εντός εισαγωγικών ή ακόμα να αντικατασταθεί από το τυχαίο όνομα ενός φανταστικού ομίλου εταιρειών.

Ο όμιλος που θα ονομάσουμε λοιπόν «ΤΕΡΝΑ» σύμφωνα με την Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022, παρουσίασε κέρδη προ φόρων 61.800.000€, καθαρά κέρδη 51.500.000€ έχοντας πληρώσει 10.300.000€ σε φόρους, που σημαίνει έναν πραγματικό συντελεστή φορολόγησης 16,67%. Πλήρωσε 68.886.000€ σε μισθούς για τους 2661 εργαζομένους του (που εμείς, από τη μια για λόγους απλότητας κι από την άλλη διότι δεν μπορούμε να διακρίνουμε τους διευθυντικούς μισθούς, τους θεωρούμε όλους απλές μισθωτές εργαζόμενες και πολίτες του ελληνικού κράτους).

Τέλος ο όμιλος έχει επιχειρηματικό ποσοστό κέρδους 5,33%. Ας παρατηρήσουμε εδώ ότι το Μαρξικό ποσοστό κέρδους 6,4% (πολύ μικρό ιστορικά όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 1) αφορά την υπεραξία που καρπώνεται η επιχείρηση πριν αρχίσει να τη διανέμει (πχ προς το κράτος σε φόρους), εξ ου και η διαφορά του από το επιχειρηματικό ποσοστό κέρδους, αυτό

που μετρά δηλαδή ο καπιταλιστής. Εφόσον η υπεραξία θα υπολογιζόταν ούτως ή άλλως με βάση το μέσο ποσοστό κέρδους του ελληνικού καπιταλιστικού σχηματισμού, η παραδοχή μας ότι η ΤΕΡΝΑ έχει ποσοστό κέρδους 6,4% σημαίνει ότι τα κέρδη της είναι και υπεραξία. Η απλότητα των υπολογισμών με την παραδοχή αυτή μας κοστίζει ασφαλώς την μικρότερή τους ακρίβεια. Με βάση ακριβώς αυτό κέρδος 6,4% υπολογίσαμε και το ύψος της επένδυσης των 965.625.000€ που απαιτήθηκε για να παραχθεί η υπεραξία των 61.800.000€.

Η σημερινή εικόνα

Όπως φαίνεται στον πίνακα 1, ο μικρομερισματούχος του 0,17% έλαβε μέρισμα 73.200€ το οποίο έχει φορολογηθεί με 14.640€ ως εταιρικό κέρδος και φορολογείται εκ νέου, ως εισόδημα, με συντελεστή 5%. Μετά από τους φόρους, το μέρισμά του περιορίστηκε στα 69.540€ από τα οποία αποταμίευσε, ας πούμε, 11.000€, το ίδιο ποσό που θα αποταμιεύει και σε όλα τα επόμενα σενάρια φορολόγησης που θα εκθέσουμε. Διαθέτει λοιπόν ένα γερό ποσό 58.540€ για κατανάλωση πολυτελείας, και μεγάλη ζωή στη Μύκονο, για την οποία θα καταβάλει στο κράτος 14.050€ ως ΦΠΑ με συντελεστή 24%. Ο πραγματικός συντελεστής της φορολόγησης του είναι 36,83% και το κεφάλαιό του, που αξίζει 1.372.500€, του απέφερε κέρδος 5,07%.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΕΡΔΟΥΣ: 6,4%	ΚΕΡΔΗ		ΦΟΡΟΙ			ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ		
	ΜΙΚΤΑ (S)	ΚΑΘΑΡΑ	16,67%	ΣΥΝΟΛΟ	%	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΚΕΡΔΟΣ	%ΚΕΡΔΟΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	61.800.000	51.500.000	10.300.000	10.300.000	16,67%	965.625.000	51.500.000	5,33%
ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΥΧΟΣ 0,17%	87.840	73.200	14.640			1.372.500	69.540	5,07%
ΕΙΣΟΔΗΜΑ	73.200	69.540	3.660	18.300	21%			
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	58.540	11.000	14.050	32.350	36,83%			
ΜΙΣΘΩΤΟΣ	ΜΙΣΘΟΙ		ΦΟΡΟΙ					
	ΜΙΚΤΑ	ΚΑΘΑΡΑ	16,67%	ΣΥΝΟΛΟ	%	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		
ΜΙΣΘΟΣ	22000	18340	3660	3.660	16,67%		123,29%	
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	15289	11620	3669	7.329	33,31%			

ΜΙΣΘΟΙ (V ₀)	68.886.000
ΜΙΚΤΟΙ ΜΙΣΘΟΙ	56.320.824
ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ	12.565.176
ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ	7.811.698
ΚΑΘΑΡΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	48.509.126
ΜΙΣΘΟΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ (V ₁)	37.560.358

ΦΟΡΟΙ ΚΕΡΔΩΝ	10.300.000
ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	2.575.000
ΦΟΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	9.388.681
ΦΟΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ	11.642.190
ΚΡΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (χωρίς φόρο κατανάλωσης μερισματούχων)	33.905.871

Πίνακας 1 Η σημερινή εικόνα

Ο εργαζόμενος με το μικτό μισθό των 22.000€ φορολογήθηκε με συντελεστή 16,67% (όσο και τα εταιρικά κέρδη) κι αν αφαιρέσουμε και τις ασφαλιστικές του εισφορές του μένουν 15.289€ για κατανάλωση που σημαίνει ΦΠΑ 3.669€ με συντελεστή 24%. Έχει φορολογηθεί με πραγματικό συντελεστή 33,31% και δεν φανταζόμαστε ότι μπορεί να αποταμιεύσει κάτι. Δεν θα αποταμιεύει ούτε στα επόμενα σενάρια.

Το δημόσιο ταμείο τέλος εισπράττει ένα μερίδιο 33.905.871€ από την υπεραξία της ΤΕΡΝΑ χωρίς να υπολογίσουμε το ΦΠΑ της κατανάλωσης των υπολοίπων μερισματούχων του ομίλου. Το ίδιο θα ισχύσει και στα επόμενα σενάρια καθώς δεν μπορούμε να υπολογίσουμε με κάποιο αξιόπιστο τρόπο, την κατανάλωση όλων των μερισματούχων μικρών και μεγάλων.

Ο ισχυρισμός λοιπόν του Καψάλη ότι «Ο μέτοχος μιας εταιρείας, μικρής ή μεγάλης, εισηγμένης ή όχι, αν βγάλει 73.200€ το κράτος θα του πάρει τα 3.660€, ενώ ο εργαζόμενος αν βγάλει 22.000€ και το κράτος θα του πάρει πάλι 3.660€», δεν είναι ακριβώς αλήθεια: ο μικρομερισματούχος πληρώνει 18.300€ φόρο γι' αυτά τα 73.200, πραγματικό δηλαδή συντελεστή φορολόγησης 21% πριν από την κατανάλωση έναντι 16,67% του μισθωτού. Το εάν αυτό είναι αρκετό είναι ένα άλλο θέμα.

Το περίεργο όμως δεν είναι αυτή η μικρή υπερβολή. Το πραγματικά περίεργο είναι ότι ο Καψάλης – όπως κάθε ομοϊδεάτης του – αφήνει έξω από την κριτική του το πολύ περισσότερο σκανδαλώδες ποσοστό φορολόγησης των κερδών, που είναι ακριβώς ίδιο με το μισθωτού! Αλλά είπαμε, η διαχειριστική αριστερά δεν θίγει το κεφάλαιο.

Φυσικά, ο Καψάλης έχει δηλώσει, ότι το ζήτημα είναι η φορολογική δικαιοσύνη, αλλά για το πώς ακριβώς θα μπορούσε να είναι ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα, δεν μας διαφωτίζει αρκετά. Ίσως επειδή δεν θα ήθελε να δηλώσει, έστω και εμμέσως, την κομματική του προτίμηση.

Θα δοκιμάσουμε λοιπόν τρία σενάρια για να προσπαθήσουμε να εκμαιεύσουμε από το σύνθημα της φορολογικής δικαιοσύνης, πρώτα το τι πρέπει να αλλάξει, αλλά και κάτω από ποιες κοινωνικές και πολιτικές συμμαχίες θα μπορούσε πράγματι να αλλάξει.

Σενάριο 1ο: Να πληρώνει ο άτιμος ο ραντιέρης, όσα κι ο εργάτης

Εδώ, ο μικρομερισματούχος θα υποχρεωθεί από μια αριστερή κυβέρνηση σε μια φορολογική αφαίμαξη με συντελεστή 16,67% επί των εισοδημάτων από μερίσματα, τον ίδιο που βαρύνει και τα εισοδήματα από μισθό.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΕΡΔΟΥΣ: 6,4%	ΚΕΡΔΗ		ΦΟΡΟΙ			ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ		
	ΜΙΚΤΑ (\$)	ΚΑΘΑΡΑ	16,67%	ΣΥΝΟΛΟ	%	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΚΕΡΔΟΣ	%ΚΕΡΔΟΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	61.800.000	51.500.000	10.300.000	10.300.000	16,67%	965.625.000	51.500.000	5,33%
ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΥΧΟΣ 0,17%	87.840	73.200	14.640			1.372.500	58.560	4,27%
ΕΙΣΟΔΗΜΑ	73.200	58.560	14.640	29.280	33%			
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	47.560	11.000	11.414	40.694	46,33%			
ΜΙΣΘΩΤΟΣ	ΜΙΣΘΟΙ		ΦΟΡΟΙ			ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		
	ΜΙΚΤΑ	ΚΑΘΑΡΑ	16,67%	ΣΥΝΟΛΟ	%			
ΜΙΣΘΟΣ	22000	18340	3660	3.660	16,67%		123,29%	
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	15289	11620	3669	7.329	33,31%			

ΜΙΣΘΟΙ (V ₀)	68.886.000	ΦΟΡΟΙ ΚΕΡΔΩΝ	10.300.000	0%
ΜΙΚΤΟΙ ΜΙΣΘΟΙ	56.320.824	ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	8.585.050	233%
ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ	12.565.176	ΦΟΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	9.388.681	0%
ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ	7.811.698	ΦΟΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ	11.642.190	0%
ΚΑΘΑΡΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	48.509.126	ΚΡΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (χωρίς φόρο κατανάλωσης μερισματούχων)	39.915.921	18%
ΜΙΣΘΟΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ (V _n)	37.560.358			

Πίνακας 2 Να πληρώνει ο άτιμος ο ραντιέρης, όσα κι ο εργάτης

Για την επιχείρηση δεν άλλαξε τίποτε. Ο όμιλος εξακολουθεί να έχει επιχειρηματικά κέρδη 51.500.000€, πληρώνει τους ίδιους φόρους και διατηρεί το επιχειρηματικό ποσοστό κέρδους στο 5,33%.

Ο κάθε μερισματούχος φορολογείται πλέον με πραγματικό φορολογικό συντελεστή 46,33%. Ο μικρομερισματούχος μας βλέπει όμως το εισόδημά του να μειώνεται δραματικά κατά από 58.540€ στα 47.500€ κατά 19%, την απόδοση της επένδυσής του να πέφτει από 5,07% στο 4,27% και αρχίζει ίσως να σκέφτεται μήπως θα έπρεπε να κατευθύνει το κεφαλαίάκι του σε κάτι πιο αποδοτικό.

Ο εργαζόμενος τέλος βρίσκεται στα ίδια, το ποσοστό της εκμετάλλευσής του παραμένει στο 123%, του μένει όμως η ικανοποίηση ότι πληρώνει «δικαιότερους» φόρους: έχει πλέον φορολογικό συντελεστή ακριβώς το μισό από το συνολικό συντελεστή φορολόγησης των κερδών της επιχείρησης (φόρος κερδών και φόρος εισοδημάτων), όπου εργάζεται.

Για τα κρατικά ταμεία έχει επίσης αλλάξει η κατάσταση. Παρότι οι φόροι επί μερισμάτων αυξήθηκαν κατά 233% τα κρατικά έσοδα από την ΤΕΡΝΑ αυξήθηκαν μόνο κατά 18%, 6.010.050€ παραπάνω. Το παραπάνω χρήμα όμως θα ήταν αντικείμενο διεκδίκησης του κεφαλαίου, στην οποία η διαχειριστική αριστερά δυσκολεύεται να αντισταθεί. Η ίδια η διαχειριστική αριστερά την ευημερία της «εθνικής οικονομίας» βλέπει ως τη γη της επαγγελίας για τα εργατικά συμφέροντα, όπως είναι φυσικά και για το κεφάλαιο. Με την «παραγωγική ανασυγκρότηση» να επείγει για την αριστερή μας κυβέρνηση, η αστική τάξη δεν χρειάζεται να πιέσει και πολύ: Το παραπάνω λοιπόν χρήμα ούτε προς την εργατική τάξη κατά κύριο λόγο θα κατευθυνόταν ούτε η όποια ευεργετική του επίδραση στις κοινωνικές παροχές θα γινόταν ιδιαίτερα αισθητή στην εργατική τάξη ώστε να την

κινητοποιήσει.

Εκκρεμεί δηλαδή το πολιτικό ζήτημα. Ένα αριστερό κόμμα με πρόγραμμα αυτή τη φορολογική τομή, θα έχανε (όπως το είδαμε ήδη) πανηγυρικά τις εκλογές, και μια αριστερή κυβέρνηση που θα την εφαρμόζε θα έχανε τις επόμενες, αν φυσικά έφτανε καν μέχρι εκεί. Η ηθική ικανοποίηση και η θολή προοπτική μιας σε βάθος χρόνου οριακής βελτίωσης της κρατικής πρόνοιας, δεν συσπειρώνει τους εργαζόμενους, ενώ αντιθέτως οι μικροαστοί θα έχουν ήδη αλαφιαστεί μπροστά και στο ενδεχόμενο ακόμη μιας γενναίας μείωσης των εισοδημάτων τους. Ο Κατρούγκαλος αποπέμφθηκε για κάτι πολύ, μα πολύ, ηπιότερο. Ας μας συγχωρήσουν οι φίλες και φίλοι της διαχειριστικής αριστεράς αλλά αυτό δεν μοιάζει πολύ ρεαλιστικό. Περισσότερο πολιτικός στρουθοκαμηλισμός, παρά ρεαλπολιτική θα το έλεγε κανείς.

Μήπως τότε να γίνει το αντίστροφο; Αντί να αυξηθεί ο φόρος του εισοδήματος από μετοχές, να μειωθεί ο φόρος εισοδήματος από μισθούς;

Σενάριο 2: Να πληρώνει ο εργάτης, όσα και ο άτιμος ο ραντιέρης!

Στο σενάριο αυτό ο φόρος εργαζόμενος φορολογείται με συντελεστή 5%, το ίδιο στον οποίο υπάγεται και το εισόδημα του μετόχου.

Στο δεύτερο αυτό σενάριο η επιχείρηση εξακολουθεί να απολαμβάνει επιχειρηματικό ποσοστό κέρδους 5,33% πληρώνοντας τους ίδιους φόρους.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΕΡΔΟΥΣ: 6,4%	ΚΕΡΔΗ		ΦΟΡΟΙ			ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ		
	ΜΙΚΤΑ (\$)	ΚΑΘΑΡΑ	16,67%	ΣΥΝΟΛΟ	%	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΚΕΡΔΟΣ	%ΚΕΡΔΟΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	61.800.000	51.500.000	10.300.000	10.300.000	16,67%	965.625.000	51.500.000	5,33%
ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΥΧΟΣ 0,17%	87.840	73.200	14.640			1.372.500	69.540	5,07%
ΕΙΣΟΔΗΜΑ	73.200	69540	3.660	18.300	21%			
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	58.540	11.000	14.050	32.350	36,83%			
ΜΙΣΘΩΤΟΣ	ΜΙΣΘΟΙ		ΦΟΡΟΙ					
	ΜΙΚΤΑ	ΚΑΘΑΡΑ	5,00%	ΣΥΝΟΛΟ	%	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		
ΜΙΣΘΟΣ	22000	20900	1100	1100	5%		112,15%	
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	17849	3051	4284	5384	24,47%			
%ΔΙΑΦΟΡΕΣ								
	ΜΙΣΘΟΙ (V _μ)	68.886.000		ΦΟΡΟΙ ΚΕΡΔΩΝ	10.300.000		0%	
	ΜΙΚΤΟΙ ΜΙΣΘΟΙ	56.320.824		ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	2.575.000		0%	
	ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ	12.565.176		ΦΟΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	2.816.041		-70%	
	ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ	7.811.698		ΦΟΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ	11.642.190		0%	
	ΚΑΘΑΡΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	48.509.126		ΚΡΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (χωρίς φόρο				
	ΜΙΣΘΟΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ (V _η)	42.539.118		κατανάλωσης μερισματούχων)	27.333.231		-19%	

Πίνακας 3 Να πληρώνει ο εργάτης, όσα και ο άτιμος ο ραντιέρης

Το ίδιο ισχύει και για τον μικρομέτοχό μας – όπως και άλλωστε για όλους τους μετόχους.

Πληρώνουν 5% των μερισμάτων τους και καταγράφουν απόδοση 5,07% για την επένδυσή τους.

Ο εργαζόμενος βλέπει το ετήσιο διαθέσιμο εισόδημά του να αυξάνεται κατά 17% και 2.560€ με το ποσοστό εκμετάλλευσής του να πέφτει στο 112%.

Για το κρατικό ταμείο όμως τα πράγματα δεν είναι τόσο ρόδινα. Οι εισπράξεις από φόρους μισθωτών μειώθηκαν κατά 70% και λείπουν 6.572.540€ μόνο από την ΤΕΡΝΑ!

Αφού καμία κοινωνική τάξη δεν προτίθεται να αναπληρώσει το αντίστοιχο συνολικό έλλειμμα και αφού η επιπλέον φορολόγηση του κεφαλαίου είναι ταμπού, δεν μένει για το το κράτος παρά να περικόψει κοινωνικές παροχές.

Το πολιτικό λοιπόν ζήτημα παραμένει αδιέξοδο. Πώς θα ήταν ευχαριστημένος ένας εργαζόμενος όταν θα έπρεπε να ξοδεύει πολύ περισσότερα από τα 2.560€ εισοδήματος που κέρδισε, για υγεία και εκπαίδευση, βλέποντας μάλιστα να προμηνύονται ακόμα χειρότερες συνθήκες συνταξιοδότησης; Το σημερινό σύστημα τον συμφέρει μάλλον καλύτερα και θα ψήφιζε «σταθερότητα» και Μητσοτάκη.

Βέβαια ο μάγος Βαρουφάκης το 2019, πιστός στην ιδέα ότι στην Ελλάδα το ταξικό ζήτημα δεν είναι της στιγμής, η οποία απαιτεί ταξική συνεργασία επ' ωφελεία πάντων και πασών, είχε προτείνει μια άλλη παραλλαγή αυτού του σεναρίου[6]. Γενική μείωση των συντελεστών φορολόγησης για όλους και όλες που δεν θα στέγνωνε το κρατικό ταμείο, διότι η αύξηση, λέει ο κεϋνσιανός μύθος, της μάζας των φόρων λόγω της ανάπτυξης, που θα έφερνε η μείωση των φορολογικών συντελεστών, θα ισοφάριζε τη χασούρα.

Φρονίμως ποιών στο εκλογικό πρόγραμμα του 2023[7] κράτησε την ιδέα της ταξικής συνεργασίας αλλά ξέχασε τη μείωση των φορολογικών συντελεστών. Μάγος της οικονομίας είναι, κι αν δεν σας άρεσε ο λαγός της μείωσης των φορολογικών συντελεστών που βγάλαμε από το καπέλο το 2019, φέτος θα βγάλουμε άλλον!

Το ΚΚΕ πάλι φαίνεται να ενδιαφέρεται για μία δέσμη φοροελαφρύνσεων για το «λαό». Ένα δεύτερο Κεϋνσιανό μαγικό ελιξήριο – ασπίδα για το τώρα, το λέει – το οποίο, αντί για επέμβαση στους φορολογικούς συντελεστές, προκρίνει την οδό της αύξησης του αφορολόγητου[8] ή της περικοπής και της κατάργησης ειδικών και έμμεσων φόρων για τα μικρότερα εισοδήματα. Άλλη μια φορολογική μεταρρύθμιση, εφαρμοστέα μάλιστα εντός 24 ωρών από την ορκωμοσία (αριστερής) κυβέρνηση του ΚΚΕ όταν πάρει 51% στις εκλογές.

Λιάνα Κανέλλη έφα! [9] Από το προεκλογικό τέλος πρόγραμμα του ΚΚΕ που επιγράφεται «Ασπίδα για το τώρα, ελπίδα για το αύριο» [10] μπορεί κανείς να σταχυολογήσει επίσης διάφορα μέτρα φορολογικής πολιτικής:

1. Αύξηση του κατώτατου μισθού, αλά ΣΥΡΙΖΑ
2. Κατάργηση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και του ΦΠΑ σε πετρέλαιο, βενζίνη, φυσικό αέριο και ηλεκτρική ενέργεια.
3. Κατάργηση του ΦΠΑ στα βασικά είδη πλατιάς λαϊκής κατανάλωσης
4. Κατάργηση του ΕΝΦΙΑ για τα λαϊκά νοικοκυριά.
5. Κατάργηση του Τέλους Επιτηδεύματος για τους επαγγελματίες

Συνοδευόμενα από μια σειρά πρόνοιες και επιδόματα που θα απευθύνονται στα φτωχά λαϊκά με έξοδα του κράτους, δηλαδή με τους φόρους που όπως διαπιστώνει κι ο Καψάλης βαραίνουν την εργασία μάλλον παρά τα κέρδη. Τώρα το πού θα εύρισκε μια υποθετική κυβέρνηση του ΚΚΕ τους πόρους για να δώσει τα επιδόματα αυτά, όταν με την φορολογική της πολιτική θα μειώνει τα κρατικά έσοδα, μας το κρατάει για έκπληξη. Ίσως βέβαια σκέφτεται να αυξήσει τελικά και τους συντελεστές φορολόγησης τουλάχιστον για το κεφάλαιο, αλλά τότε γιατί άραγε δεν μας το λέει;

Δικαιούται να σκεφτεί κανείς ότι, όπως ο μάγος Βαρουφάκης έβγαλε από το καπέλο το λαγό μείωση-των-φορολογικών-συντελεστών το 2019, για να βγάλει το 2023 το λαγό των 7+1 σημείων, έτσι κι ο μάγος Κουτσούμπας χαρχαλεύει το καπέλο του, για να βγάλει κι αυτός τους λαγούς του στο πόπολο. Είναι άλλωστε το μόνο που έχει να πει, γιατί η παράγραφος της «ελπίδας για το αύριο» είναι υπόδειγμα κενολογίας κατάλληλο μόνο για κυριακάτικες κομματικές παράτες.

Και το δεύτερο λοιπόν το σενάριο δεν φαίνεται περισσότερο ρεαλιστικό από το πρώτο. Τότε όμως μήπως να κάνουμε κάτι πιο ριζοσπαστικό; Μήπως να φορτώσουμε ολόκληρη τη φορολογία στα κέρδη του κεφαλαίου; Ασφαλώς μια τέτοια ιδέα φαντάζει σήμερα παράλογη, αλλά δεν ήταν πάντα έτσι. Μια ιστορική αναδρομή ίσως φώτιζε τα πράγματα.

Την εποχή του παλιού καλού ανταγωνιστικού καπιταλισμού, δικαίωμα ψήφου είχαν μόνο όσοι κατείχαν μια ελάχιστη περιουσία. Η φορολόγηση των εργατών θα ήταν κάτι εντελώς παράλογο για έναν καπιταλιστή της εποχής, ίσως περισσότερο παράλογο από όσο φαίνεται

σήμερα η φοροαπαλλαγή της εργασίας. Και θα του φαινόταν παράλογο διότι θα σήμαινε να δίνει στον εργάτη του χρήμα για να το δώσει ο εργάτης, κι όχι ο ίδιος, στα ταμεία του κράτους της δικής του τάξης. Παραλογισμός! Για ποιο λόγο, αντί τα δώσει ο ίδιος στο κράτος, θα τα εμπιστευτεί χρήμα που προορίζει για το κράτος σε έναν εργάτη, ο οποίος, μέχρι να πεις κύμινο, θα τα είχε μετατρέψει σε ψωμί για τα παιδιά του παρά σε κρατικό έσοδο;

Τα πράγματα άλλαξε – τι άλλο; – η ταξική πάλη. Καθώς το εργατικό κίνημα ζητούσε λόγο στις κρατικές πολιτικές, δηλαδή λόγο στη διαχείριση των κρατικών ταμείων, προβάλλοντας στο πολιτικό πεδίο το αίτημα της καθολικής ψηφοφορίας, η λογική της φορολογίας άλλαξε. Αν ο εργάτης αποκτούσε λόγο στη βουλή και στα κρατικά οικονομικά, θα είχε κάθε συμφέρον να ξοδεύει το κρατικό χρήμα υπέρ της τάξης του, και να αυξάνει διαρκώς τη φορολογία μέχρις εξαντλήσεως του κεφαλαίου που πλήρωνε εξ ολοκλήρου τους φόρους! Δεν μπορείς διάβολε να αποφασίζεις για τον κουμπαρά των άλλων, στον οποίον δεν συνεισφέρεις. Αν επρόκειτο να του παραχωρηθεί ψήφος, ο εργάτης επομένως θα έπρεπε να πληρώνει κι αυτός φόρο.

Το κεφάλαιο είδε εδώ έναν μηχανισμό περιορισμού των μισθών. Αντί να κινδυνεύει από απεργίες αρνούμενο αιτήματα αύξησης των μισθών, μπορούσε να τα ικανοποιεί και να ισοφαρίζει τη χασούρα αυξάνοντας τη φορολογία. Το κράτος, εκτός από διαχειριστής του κοινού ταμείου της αστικής τάξης, μπορούσε να γίνει και κόφτης του κόστους μισθοδοσίας. Το γενικό εκλογικό δικαίωμα, των ανδρών αποκλειστικά βεβαίως, ανταλλάχτηκε με την δυνατότητα της περικοπής των μισθών μέσω φορολογίας.

Οι εργάτες μπορούσαν έτσι να εκλέγουν αλλά και να εκλέγονται σε ένα κοινοβούλιο που την εποχή εκείνη του ανταγωνιστικού καπιταλισμού, χρησίμευε

«ως κοινός τόπος συνάντησης, όπου διαμορφώνεται το συλλογικό συμφέρον της αστικής τάξης. Αλλά η καπιταλιστική κοινωνία δεν θα παραμείνει εξατομικευμένη.[...] Ο ελεύθερος ανταγωνισμός εξαφανίζεται και αντικαθίσταται από τα μονοπώλια, τα τραστ και τις άλλες ενώσεις εργοδοτών.

Εμφανίζεται μια συγκεντροποίηση της καπιταλιστικής εξουσίας, εκτός του Κοινοβουλίου. Είναι η ίδια η αληθινή συγκεντροποίηση του χρηματιστικού κεφαλαίου, των μεγάλων τραπεζών και των χρηματοπιστωτικών ομίλων εκείνη η οποία οργανώνεται. Αν η «Αναλυτική» [τα πρακτικά] του Κοινοβουλίου εξέφραζε

τη βούληση της βελγικής αστικής τάξης πριν από έναν αιώνα, σήμερα [1965] πρέπει πριν απ' όλα να μελετήσει κανείς την ετήσια έκθεση της Société Générale ή εκείνη που εκδίδει η Bruřina [Βιομηχανική - Χρηματιστηριακή Ένωση Βρυξελλών] [...] προκειμένου να μάθει την πραγματική γνώμη των καπιταλιστών. Εκεί εκφράζεται πεποίθηση εκείνων των αστών που μετράει ο λόγος τους, δηλαδή των μεγάλων χρηματοοικονομικών ομίλων που κυριαρχούν στη ζωή της χώρας.

Έτσι, η καπιταλιστική εξουσία συγκεντρώνεται έξω από το κοινοβούλιο και έξω από τους θεσμούς που κατάγονται από την καθολική ψηφοφορία.»[11]

Οι εργάτες στο κοινοβούλιο και η όποια αριστερή κυβερνητική πλειοψηφία είναι πλέον ακίνδυνοι. Οι αποφάσεις δεν θα παρθούν εκεί. Αλλά αυτό, η διαχειριστική αριστερά δεν το ξέρει. Ας κάνουμε λοιπόν, σαν ένα νοητικό πείραμα, την εντελώς εξωπραγματική υπόθεση ότι ένα πολύ ριζοσπαστικό κόμμα της διαχειριστικής αριστεράς βλέπει το αδιέξοδο των δύο προηγούμενων σεναρίων και κερδίζει τις εκλογές με το σύνθημα «Όλη η φορολογία στο κεφάλαιο». Ένα ακόμα σενάριο λοιπόν, το τρίτο κατά σειράν:

Σενάριο 3ο: Τα κρατικά έξοδα βαρύνουν αποκλειστικά το κεφάλαιο

Τώρα ο ΦΠΑ έχει καταργηθεί, το σύνολο των σημερινών κρατικών εσόδων έχει φορτωθεί στις επιχειρήσεις. Για τις ανάγκες των υπολογισμών μας, θα υποθέσουμε ότι κάθε εργοδότης πληρώνει επιπλέον τους σημερινούς φόρους των εργαζομένων του, ότι εξακολουθεί ο φόρος 5% επί του εισοδήματος από μερίσματα και ότι ο εργαζόμενος συνεχίζει να πληρώνει τις ασφαλιστικές του εισφορές.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΕΡΔΟΥΣ: 6,4%	ΚΕΡΔΗ		ΦΟΡΟΙ			ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ		
	ΜΙΚΤΑ (S)	ΚΑΘΑΡΑ	16,67%	ΣΥΝΟΛΟ	%	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΚΕΡΔΟΣ	%ΚΕΡΔΟΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	61.800.000	51.500.000	10.300.000		16,67%			
ΜΕ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΦΟΡΟ		30.469.129	21.030.871	21.030.871	34,03%	965.625.000	30.469.129	3,16%
ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΥΧΟΣ 0,17%	51.798	43163	8.635			809.336	41.005	5,07%
ΕΙΣΟΔΗΜΑ	43.163	41.005	2.158	10.793	21%			
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	30.006	11.000	7.201	17.994	34,74%			
ΜΙΣΘΩΤΟΣ	ΜΙΣΘΟΙ		ΦΟΡΟΙ			ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		
	ΜΙΚΤΑ	ΚΑΘΑΡΑ	16,67%	ΣΥΝΟΛΟ	%			
ΜΙΣΘΟΣ	22000	22000	0	0	0%		89,71%	
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	18949	18949	0	0	0%			

ΜΙΣΘΟΙ (V ₀)	68.886.000	%ΔΙΑΦΟΡΕΣ
ΜΙΚΤΟΙ ΜΙΣΘΟΙ	56.320.824	
ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ	12.565.176	
ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ	7.811.698	
ΚΑΘΑΡΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΠΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	48.509.126	
ΜΙΣΘΟΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ (V ₁)	56.320.824	

ΦΟΡΟΙ ΚΕΡΔΩΝ	31.330.871	204%
ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	1.523.456	-41%
ΦΟΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	0	-100%
ΦΟΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ	0	-100%
ΚΡΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (χωρίς φόρο κατανάλωσης μερισματούχων)	32.854.328	-3%

III

νακας 4 Τα κρατικά έξοδα βαρύνουν αποκλειστικά το κεφάλαιο

Η εικόνα παρουσιάζεται τότε ως εξής:

Η επιχείρηση θα βρισκόταν τότε σε πολύ δύσκολη θέση με τα μόλις 30.469.129€ των κερδών και το άθλιο επιχειρηματικό ποσοστό κέρδους του 3,16%. Φορολογείται πλέον με 34,03%, έναν όχι υπερβολικά υψηλό φορολογικό συντελεστή, που ωστόσο την οδηγεί στο κλείσιμο.

Τα εισοδήματα από μερίσματα εμφανίζουν την ίδια απόδοση 5,07% αλλά είναι πολύ πεσμένα σε απόλυτους αριθμούς. Ο μικρομέτοχός μας έχει μόλις 30.005€ για κατανάλωση, μια πτώση 49% και, αν εξαιρέσεις την αποταμίευση των 11.000€, το εισόδημά του υποβιβάζεται σε τάξη μεγέθους εργατικού μισθού. Οι μέτοχοι, μικροί και μεγάλοι, ζητούν πλέον την κεφαλή του αριστερού πρωθυπουργού επί πίνακι.

Ο μισθωτός μας τέλος έχει εισόδημα διαθέσιμο για κατανάλωση αυξημένο κατά 3660, όσος ο φόρος από τον οποίο απαλλάχτηκε, που σημαίνει ποσοστιαία αύξηση 23,9%.

Τίποτε το θαυματικό, αλλά και διόλου ευκαταφρόνητο. Η εκμετάλλευση εξακολουθεί ωστόσο να στέκεται στο επίσης διόλου ευκαταφρόνητο ποσοστό του 89%!

Τα κρατικά ταμεία μαζεύουν από την ΤΕΡΝΑ 1.051.544€ λιγότερα, δηλαδή ποσοστιαία μείωση 3% που οφείλεται αποκλειστικά στη μείωση του φόρου των εισοδημάτων από μερίσματα, λόγω της συρρίκνωσης των μερισμάτων κατά 41%.

Στο πολιτικό επίπεδο τώρα, αν το μεγάλο κεφάλαιο δεν μπορέσει, για κάποιον απίθανο λόγο, να ανατρέψει την κυβέρνηση, τότε απλώς θα φύγει από τη χώρα και αν η κυβέρνηση δεν επιβάλει αποτελεσματικό έλεγχο στην κίνηση και τις διασυνοριακές ροές των κεφαλαίων, τότε απλώς θα καταρρεύσει μαζί με την οικονομία.

Για να επιβάλει όμως έλεγχο στην κίνηση των κεφαλαίων, πρέπει να ελέγχει τις τράπεζες που είναι το προτελευταίο πράγμα που θα παραχωρούσε ο καπιταλισμός. Το τελευταίο, είναι οι δυνάμεις καταστολής του αστικού κράτους που είναι πλέον το κλειδί.

Σε τελευταία ανάλυση, το κράτος είναι μια ομάδα ενόπλων μας βεβαιώνει ο Ένγκελς. Ο στρατός και η αστυνομία αντίθετα από ό,τι πιστεύεται δεν είναι, κυρίως ειπείν, όργανα της εκάστοτε κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας και της κυβέρνησής της, αλλά όργανα της κυρίαρχης τάξης και, αν χρειαστεί να διαλέξουν ανάμεσα στην κυβέρνηση και την αστική τάξη, θα διαλέξουν χωρίς δεύτερη σκέψη το πραγματικό τους αφεντικό.

Πώς λοιπόν θα μπορούσε αυτή η πολύ ριζοσπαστική κυβέρνηση να αναγκάσει την αστική

τάξη να δεχθεί τέτοια μείωση των ποσοστών κέρδους σε βαθμό οικονομικής της εξόντωσης παράδοση των τραπεζών της στο κράτος και απαγόρευση της εξαγωγής των κεφαλαίων της; Οι φίλες και οι φίλοι της διαχειριστικής αριστεράς μιλούν πάντοτε για ευρεία λαϊκή στήριξη της αριστερής κυβέρνησης δια της οποίας θα μπορούσαν να υπερκερασθούν οι αστικές αντιστάσεις. Υπάρχουν όμως δύο προβλήματα.

Το πρώτο συνοψίζεται στην απλή αλήθεια ότι – ακόμα κι αν, το μαρτυρολαγνικό μοτίβο του ΚΚΕ, τους θέλει αποφασισμένους για ζωή και για θάνατο – δεν μπορείς να αντιπαρατάξεις διαδηλωτές απέναντι σε οργανωμένες αστυνομικές μονάδες καταστολής, για να μην πούμε απέναντι σε τακτικό στρατό. Η ήττα (όπως και το σπάσιμο κάμποσων υαλοπινάκων) είναι κάτι παραπάνω από αναπόφευκτη[12]. Αλλά ας αφήσουμε αυτή τη φαντασίωση ρεφορμιστικού ρομαντισμού να πλανάται.

Το δεύτερο πρόβλημα είναι ότι, από όλη αυτή την ιστορία, η εργάτρια θα κερδίσει στην καλύτερη, εάν δηλαδή κατατροπώσει τις κρατικές δυνάμεις καταστολής, μια αύξηση κατά 16,67% στο μικτό μισθό της. Ποιος εχέφρων άνθρωπος θα έβγαινε, όχι πια σε μια πολιτική μάχη, αλλά σε έναν κανονικό πόλεμο απέναντι στις κρατικές δυνάμεις καταστολής, μόνο και μόνο για να κερδίσει αύξηση του διαθέσιμου για κατανάλωση εισοδήματος, μόνο και μόνο για να αποκτήσει καινούργιο αυτοκίνητο ή iphone;

Έχουμε εδώ μια διπλή ουτοπία. Οι κοινωνικές δυνάμεις για ένα τέτοιο εγχείρημα δεν είναι δυνατόν να συγκεντρωθούν, αλλά κι αν παρ' όλα αυτά το έκαναν, υπακούοντας στις εντολές κάποιου πάνσοφου πολιτικού γραφείου, θα οδηγούνταν σε μακελειό και ιστορική ήττα.

Η μόνη ρεαλιστική εν προκειμένω απάντηση είναι ότι, εάν πρόκειται να συγκεντρωθούν οι απαραίτητες ταξικές δυνάμεις για την εργατική υπόθεση, αυτό μπορεί να γίνει μόνο στη βάση ενός συνολικού κοινωνικά απελευθερωτικού οράματος κι όχι βέβαια επιδιώκοντας μια πρόσκαιρη αύξηση μισθών, οσοδήποτε μεγάλη. Το πρόβλημα φίλες και φίλοι της διαχειριστικής αριστεράς δεν είναι το ύψος των μισθών και η φορολογία – το πρόβλημα είναι η μισθωτή σκλαβιά, η καταπιεστική φύση της εργασίας ως εκμετάλλευσης. Ακόμα κι αν κερδίσεις, όχι 16,67%, αλλά και 106,67% αύξηση μισθού, την επαύριο της νίκης σου θα πρέπει ακόμα να ξαναπιάσεις, μπροστά στη μηχανή, στον πάγκο ή στο γραφείο, το εργασιακό σου πόστο και το οκτάωρο, με τον επόπτη, τον αξιολογητή, τον προϊστάμενο πάνω από το κεφάλι σου.

Και εάν πάλι αυτές οι κοινωνικές δυνάμεις συγκεντρωθούν γύρω από το όραμα της κοινωνικής χειραφέτησης και θελήσουν να επικρατήσουν ενάντια στην μπουρζουαζία και το

κράτος της, θα χρειαστεί να το καταλύσουν αυτό το κράτος. Θα χρειαστεί δηλαδή ένας υψηλός βαθμός αυτοοργάνωσης και πολιτικού σχεδίου προκειμένου να τα βγάλουν πέρα με την ομάδα των ενόπλων, που έλεγε ο Ένγκελς.

Αυτή όμως η περιγραφή της ρεαλιστικής απάντησης, φίλες και φίλοι της διαχειριστικής αριστεράς, δεν είναι παρά η περιγραφή μιας προλεταριακής επανάστασης, της μόνης ρεαλιστικής απάντησης στο εργατικό ζήτημα. Ουτοπία είναι η μεταρρύθμιση φίλες και φίλοι. Ρεαλπολιτική, είναι η επανάσταση.

Σημειώσεις

[1] Το παράδοξο όπου ο ωκύπους Αχιλλέας δεν καταφέρνει ποτέ να προλάβει μια χελώνα.
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%B1%CF%81%CE%AC%CE%B4%CE%BF%CE%BE%CE%B1_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%96%CE%AE%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B1

[2] Γιατί ένας εισοδηματίας που βγάζει 72.000€ τον χρόνο πρέπει να φορολογείται το ίδιο με έναν εργαζόμενο που βγάζει 22.000€ τον χρόνο;
<https://www.antapocrisis.gr/%CE%B3%CE%B9%CE%B1%CF%84%CE%AF-%CE%AD%CE%BD%CE%B1%CF%82-%CE%B5%CE%B9%CF%83%CE%BF%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CF%80%CE%BF%CF%85-%CE%B2%CE%B3%CE%AC%CE%B6%CE%B5%CE%B9-72-000e-%CF%84/> . Ανακτήθηκε 03VI2023.

[3] Η φορολόγηση των μισθών δημιουργεί το εξής πρόβλημα στους υπολογισμούς. Για τον φορολογούμενο εργάτη ο μισθός δεν είναι πλέον η τιμή πώλησης της εργατικής δύναμης παρά μόνο αφού αφαιρεθούν οι φόροι. Επομένως για τον υπολογισμό του ποσοστού εκμετάλλευσης είναι σωστότερο να χρησιμοποιηθεί ο μισθός μετά τους φόρους. Αντίθετα για τον καπιταλιστή, ο φόρος που εμπεριέχεται στο μισθολογικό του κόστος είναι μέρος της δαπάνης για αγορά εργατικής δύναμης και δεν αφαιρείται.

[4] ΚΕΠΕΑ ΓΣΕΕ Ασφαλιστικές εισφορές μισθωτών
<https://www.kepea.gr/aarticle.php?id=150#> Ανακτήθηκε 03VI2023.

[5] ΤΕΡΝΑ: Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022

http://www.TEPNA.gr/userfiles/FinancialStatements/2022/TEPNA_FS_Notes_31-12-2022_GR.pdf
f ανακτήθηκε 03VI2023.

[6] Εκλογικό πρόγραμμα ΜέΡΑ25 2018 – 2019

<https://mera25.gr/wp-content/uploads/2019/03/%CE%95%CE%9A%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F-%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%9C%CE%9C%CE%91-%CE%9C%CE%AD%CE%A1%CE%9125.pdf>. Ανακτήθηκε 04VI3023

[7] 7+1 Τομές του ΜέΡΑ25 <https://mera25.gr/71-tomes-tou-mera25/> Ανακτήθηκε 04VI3023.

[8] Η Λ. Κανέλλη μας έδωσε πρόσφατα και ένα νούμερο από τηλεοράσεως: 40.000€ το αφορολόγητο για τετραμελή οικογένεια προσαυξανόμενο κατά 5.000€ για κάθε επιπλέον παιδί. Το σχετικό βίντεο: <https://youtu.be/6SkJft8kxjl>

[9] Στο ίδιο

[10] Ασπίδα για το τώρα ελπίδα για το αύριο,
<https://www.kke.gr/article/TOLMISE-STON-AGONA-MAZI-ME-TO-KKE-Aspida-gia-to-tora-kai-elpi-da-gia-to-ayrio/> . Ανακτήθηκε 04VI3023

[11] Ernest Mandel, Η Μαρξιστική Θεώρηση του Κράτους,
<https://paranagnostis.blogspot.com/2013/06/e.html> Ανακτήθηκε 04VI3023.

[12] Είναι ό,τι ακριβώς έκανε το ΚΚΕ το Δεκέμβρη του 1944